YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

30 päivänä tammikuuta 2002 *

Asiassa C-107/99,

Italian tasavalta, asiamiehenään U. Leanza, avustajanaan avvocato dello Stato I. M. Braguglia, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään E. de March, K. Simonsson ja H. Speyart, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jota tukevat

Irlanti, asiamiehenään J. Payne, avustajinaan D. McGuinness, SC, ja solicitor E. Kent,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

ja

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään J. E. Collins, avustajanaan D. Wyatt, QC,

väliintulijoina,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisön aloitteiden alustavan jakautumisen muuttamisesta 16 päivänä joulukuuta 1998 tehdyn, Italian tasavallalle 19.1.1999 päivätyllä komission pääsihteerin kirjeellä tiedoksiannetun päätöksen ja kaikki siihen perustuvat tai liittyvät toimenpiteet,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puhteenjohtaja N. Colneric, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit C. Gulmann, J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari), R. Schintgen ja V. Skouris,

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 14.6.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.10.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Italian tasavalta on yhteisöjen tuomioistuimeen 29.3.1999 jättämällään kanteella vaatinut EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 230 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisön aloitteiden alustavan jakautumisen muuttamisesta 16 päivänä joulukuuta 1998 tehdyn ja komission pääsihteerin 19.1.1999 päivätyllä kirjeellä Italian tasavallalle tiedoksi annetun komission päätöksen (jäljempänä riidanalainen päätös) sekä kaikki tähän päätökseen perustuvat tai siihen liittyvät toimenpiteet ja erityisesti hallintokomitean 22.9.1998 päivätyn lausunnon sekä kyseisen kirjeen liitteenä olevan taulukon.

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja riidan taustalla olevat tosiseikat

2 EY:n perustamissopimuksen 130 a artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 158 artikla) määrätään, että yhteisö kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi. Yhteisö pyrkii erityisesti vähentämään eri alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa

asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä edistääkseen koko yhteisön sopusointuista kehitystä. EY:n perustamissopimuksen 130 b artiklan (josta on tullut EY 159 artikla) mukaan yhteisö tukee myös tämän toteuttamista toiminnallaan, jota se harjoittaa rakennerahastojen kautta.

3 Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja rahastojen tehtävien määrittämiseksi neuvosto antoi rakennerahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään ja Euroopan investointipankin toiminnan sekä muiden rahoitusvälineiden kanssa 24 päivänä kesäkuuta 1988 annetun asetuksen (ETY) N:o 2052/88 (EYVL L 185, s. 9), jota on muutettu muun muassa 20.7.1993 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2081/93 (EYVL L 193, s. 5; jäljempänä asetus N:o 2052/88), ja asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamisesta rakennerahastojen toiminnan yhteensovittamisen osalta toisaalta keskenään ja toisaalta Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa 19 päivänä joulukuuta 1988 annetun asetuksen (ETY) N:o 4253/88 (EYVL L 374, s. 1), jota puolestaan on muutettu muun muassa 20.7.1993 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2082/93 (EYVL L 193, s. 20; jäljempänä asetus N:o 4253/88).

4 Asetuksen N:o 2052/88 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Yhteisön toiminta täydentää vastaavaa kansallista toimintaa tai myötävaikuttaa siihen. Se perustuu kiinteisiin neuvotteluihin komission, asianomaisen jäsenvaltion ja tämän kansallisella tasolla nimeämien toimivaltaisten kansallisten, alueellisten, paikallis- tai muiden viranomaisten ja toimielinten välillä — — , jolloin kaikki osapuolet pyrkivät yhteistyössä samaan päämäärään. Näitä neuvotteluja kutsutaan jäljempänä 'yhteistyöhön osallistumiseksi'. Yhteistyöhön osallistumiseen kuuluvat valmistelu, rahoitus sekä toiminnan ennakkoarviointi, seuranta ja jälkiarviointi."

5 Saman asetuksen 5 artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään seuraavaa:

"[Rakennerahastojen taloudellinen] toiminta aloitetaan jäsenvaltioiden aloitteesta tai komission yhteisymmärryksessä asianomaisen jäsenvaltion kanssa tekemästä aloitteesta."

6 Komission aloitteesta aloitettua toimintaa kutsutaan "yhteisön aloitteeksi".

7 Saman asetuksen 12 artiklan 4 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

"4. Komissio vahvistaa avoimia menettelytapoja noudattaen maksusitoumusmäärärahojen alustavan jakautumisen jäsenvaltioittain kunkin tavoitteista 1—4 sekä tavoitteen 5 b osalta ottaen huomioon aiemman käytännön mukaisesti seuraavat objektiiviset edellytykset: kansallinen vauraus, alueellinen vauraus, alueiden väestö ja rakenteellisten ongelmien suhteellinen vakavuus, mukaan lukien työttömyysaste ja, soveliaiden tavoitteiden osalta, maaseutumaisten seutujen kehitystarpeet. — —

— —

5. Kaudella [1994—1999] 9 prosenttia rakennerahastojen maksusitoumusmäärärahoista käytetään komission 5 artiklan 5 kohdan mukaisesta aloitteesta käynnistetyn toiminnan rahoittamiseen."

8 Asetuksen N:o 2052/88 17 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Sellaisen toiminnan täytäntöönpanemiseksi, joka on aloitettu 5 artiklan 5 kohdan viimeisen alakohdan mukaisesti komission aloitteesta, komissiota avustaa hallintokomitea, jossa on jäsenvaltioiden edustajat."

9 Asetuksen N:o 4253/88 tietyt säännökset on myös mainittava.

10 Yhteisön aloitteita koskevassa asetuksen N:o 4253/88 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Asetuksen (ETY) N:o 2052/88 5 artiklan 5 kohdan mukaisesti komissio voi omasta aloitteestaan, VIII osastossa säädettyjen menettelytapojen mukaisesti ja toimitettuaan tiedon Euroopan parlamentille päättää ehdottaa jäsenvaltioille, että nämä pyytäisivät tukea toimenpiteille, joihin liittyy yhteisön kannalta erityinen etu. — — "

11 Saman asetuksen 14 artiklan mukaan komissio "päättää rahastoista myönnettävistä tuista".

12 Saman asetuksen 20 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Talousarvioon sisältyvät maksusitoumukset tehdään niiden komission päätösten perusteella, joissa komissio hyväksyy asianomaisen toiminnan. — — "

13 Saman asetuksen 24 artiklassa, jonka otsikko on "Tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen", säädetään seuraavaa:

"1. Jos toiminnan tai toimenpiteen toteuttaminen ei ilmeisesti oikeuta siihen myönnettyyn rahalliseen tukeen tai osaan siitä, komissio tekee tapauksesta aiheellisen tutkimuksen yhteistyöhön osallistumista noudattaen, pyytäen erityisesti asianomaista jäsenvaltiota tai muita tämän toiminnan täytäntöönpanoa varten nimeämiä viranomaisia esittämään havaintonsa määräajassa.

2. Tämän tutkimuksen perusteella komissio voi vähentää asianomaiseen toimintaan tai toimenpiteeseen annettua tukea tai pidättää sen, jos tutkimus paljastaa epäsäännöllisyyksiä tai sellaisen huomattavan muutoksen, jolle ei ole pyydetty komission hyväksyntää ja joka vaikuttaa toiminnan tai toimenpiteen laatuun tai niihin olosuhteisiin, joissa ne pannaan täytäntöön.

— — "

14 Asetuksen N:o 4253/88 25 artiklassa säädetään puolestaan seuraavaa:

"1. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat osana yhteistyöhön osallistumista rahastojen tuen täytäntöönpanon tehokkaan seurannan yhteisön tukikehyksen ja erityistoimien (ohjelmien ja niin edelleen) tasolla. — —

— —

3. Perustetaan seurantakomiteoita osana yhteistyöhön osallistumista asianomaisen jäsenvaltion ja komission välisin sopimuksin.

— —

5. Seurantakomitea mukauttaa tarvittaessa alun perin hyväksyttyjä taloudellisen tuen myöntämistä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä muuttamatta myönnetyn yhteisön tuen kokonaismäärää ja noudattaen tavoitekohtaisesti yhdenmukaistettuja rajoja; tarvittaessa seurantakomitea mukauttaa käytettävien varojen ja budjettisääntöjen mukaisesti myös suunniteltua rahoitussuunnitelmaa, mukaan lukien mahdolliset siirrot yhteisön rahoituslähteiden välillä ja niistä tukiosuuksiin seuraavat muutokset. Komissio vahvistaa edellä tarkoitetut tavoitekohtaisesti yhdenmukaistetut rajat VIII osastossa tarkoitetun ja yhteisön tukikehyksiin liitetyn menettelytavan mukaisesti.

Muutokset ilmoitetaan välittömästi komissiolle ja asianomaiselle jäsenvaltiolle. Niitä sovelletaan heti komission ja asianomaisen jäsenvaltion vahvistettua ne; vahvistaminen tapahtuu kahdenkymmenen arkipäivän kuluessa ilmoituksen

vastaanottamisesta, jonka komissio vahvistaa todistuksella vastaanottamisajankohdasta.

Komissio päättää muista muutoksista yhteistyössä asianomaisen jäsenvaltion kanssa seurantakomitean annettua lausuntonsa.

— — "

15 Komission työjärjestyksen 16 artiklan ensimmäisessä kohdassa, sellaisena kuin se on 17 päivänä helmikuuta 1993 tehdyssä komission päätöksessä 93/492/Euratom, EHTY, ETY (EYVL L 230, s. 15), sellaisena kuin se on muutettuna 8.3.1995 tehdyllä komission päätöksellä 95/148/EY, Euratom, EHTY (EYVL L 97, s. 82), jota sovelletaan nyt esillä olevassa asiassa, säädetään lisäksi seuraavaa:

"Kokouksessa hyväksytyt säädökset liitetään todistusvoimaisella kielellä tai todistusvoimaisilla kielillä erottamattomasti komission sen kokouksen pöytäkirjaan, jossa ne on hyväksytty. Nämä säädökset varmennetaan puheenjohtajan ja pääsihteerin allekirjoituksilla pöytäkirjan ensimmäisellä sivulla."

16 Komissio päätti 13.7., 12.10. ja 21.12.1994 sekä 8.5.1996 tekemillään päätöksillä alustavasta jakautumisesta kaikkien yhteisön aloitteiden osalta ohjelmakaudeksi 1994—1999.

17 Italian tasavalta ja komissio kävivät tämän jälkeen säännöllistä kirjeenvaihtoa, jossa seurattiin yhteisön aloitteiden täytäntöönpanoa Italiassa.

18 Komissio päätti vuoden 1999 osalta muuttaa yhteisön aloitteita koskevaa alustavaa jakautumista ja ottaa käyttöön 100 miljoonan ecun suuruisen määrän varmistaakseen sellaisen yhteisön aloitteen rahoituksen, joka koskee erityistä tukiohjelmaa rauhan ja sovinnon saavuttamiseksi Pohjois-Irlannissa ja siihen rajoittuvissa Irlannin kunnissa (jäljempänä Peace-aloite).

19 Komissio otti huomioon erilaisia arviointiperusteita ja erityisesti yhteisön aloitteiden toteuttamisvaiheen eri jäsenvaltioissa ja laati yhteisön aloitteiden jakautumista koskevasta muutosehdotuksesta valmisteluasiakirjan, jonka hallintokomitea hyväksyi 22.9.1998 pitämässään kokouksessa.

20 Tästä valmisteluasiakirjasta ilmenee, että Peace-aloitteen vaatimat 100 miljoonaa ecua saatiin vähentämällä Italian tasavallalta 44,7 miljoonaa ecua ja että muut huomattavat vähennykset tehtiin Ranskan tasavallalta (18,1 miljoonaa ecua), Yhdistyneeltä kuningaskunnalta (16,4 miljoonaa ecua), Portugalin tasavallalta (6,8 miljoonaa ecua) ja Saksan liittotasavallalta (6 miljoonaa ecua).

21 Italian tasavallalta tehty 44,7 miljoonan ecun vähennys jakautui seuraaville hankkeille: Interreg (21 miljoonaa ecua), PME (17,8 miljoonaa ecua), Urban (3,2 miljoonaa ecua), Leader (2 miljoonaa ecua) ja Konver (0,7 miljoonaa ecua).

22 Komissio päätti tästä uudesta jakautumisesta 16.12.1998 ja ilmoitti siitä kantajalle komission pääsihteerin 19.1.1999 päivätyllä kirjeellä.

23 Tämä kirje oli seuraavanlainen:

"La Commissione Europea ha approvato, nella riunione del 16 dicembre 1998, le modifiche alle ripartizioni indicative delle Iniziative Comunitarie, sulle quali il competente Comitato di Gestione aveva espresso parere favorevole il 22 settembre 1998. La decisione tiene conto del grado di avanzamento delle Iniziative e della necessità di reperire ulteriori risorse finanziare per il 1999 in favore dell'Iniziativa 'Peace and Reconciliation in Ireland and Northern Ireland'.

La nuova tabella allegata sostituisce le analoghe tabelle accluse alla lettera del 13 luglio 1994 e 13 giugno 1996 del signor Williamson."

(Euroopan komissio on 16.12.1998 pitämässään kokouksessa hyväksynyt muutokset yhteisön aloitteiden alustavaan jakautumiseen, josta toimivaltainen hallintokomitea antoi puoltavan lausuntonsa 22.9.1998. Päätöksessä otetaan huomioon aloitteiden edistymisen vaihe ja tarve löytää lisärahoitusta "Peace and Reconciliation in Ireland and Northern Ireland" -hankkeelle vuodeksi 1999.

Liitteenä olevalla uudella taulukolla korvataan Williamsonin 13.7.1994 ja 13.6.1996 päivättyjen kirjeiden liitteinä olevat vastaavat taulukot.)

24 Kirjeeseen oli liitetty taulukko, jonka otsikkona oli "Stanziamenti indicativi per iniziativa comunitaria e per Stato membro (in MECU, prezzi 1999)" (Alustava jakautuminen kunkin yhteisön aloitteen ja kunkin jäsenvaltion osalta [miljoonina ecuina, vuoden 1999 hinnat]) ja jossa mainittiin jokaisen jäsenvaltion osalta sille alustavasti osoitettu kokonaismäärä sekä tämän määrän jakautuminen yhteisön aloitteisiin. Italian tasavallan kohdalla viitattiin asteriskilla alaviitteeseen, jossa

todettiin seuraavaa: "Tali stanziamenti potranno essere programmati nella loro totalità solo qualora lo Stato membro confermi il suo accordo ad una riduzione delle risorse programmate all'interno dell'Iniziativa PMI" (nämä määrärahat voidaan ottaa käyttöön kokonaisuudessaan ainoastaan, jos jäsenvaltio vahvistaa suostuvansa PMI-aloitteelle varattujen määrien alentamiseen).

25 Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti hyväksyttiin yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 17.6.1999 ja 1.7.1999 antamilla määräyksillä väliintulijoiksi tukemaan komission vaatimuksia.

Irlannin esittämä oikeudenkäyntiväite

26 Irlanti katsoo väliintulokirjelmässään, ettei Italian tasavallan kannetta voida ottaa tutkittavaksi, koska se on nostettu perustamissopimuksen 173 artiklan viidennessä kohdassa määrätyn määräajan päätyttyä ja koska sen kohteena on toimenpide, joka komissiolla oli yhteisön budjetin täytäntöönpanijana velvollisuus toteuttaa.

27 On kuitenkin todettava, että komissio, jonka vaatimuksia tukee väliintulijana Irlanti, ei ole esittänyt minkäänlaista Italian tasavallan kannetta koskevaa oikeudenkäyntiväitettä. Komissio on jopa nimenomaisesti myöntänyt, että kannetta ei missään tapauksessa ole nostettu liian myöhään.

28 EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan neljännen kohdan mukaan väliintulokirjelmässä saadaan esittää ainoastaan jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia. Lisäksi työjärjestyksen 93 artiklan 4 kohdan

mukaan väliintulijan on hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä.

29 Tästä seuraa, ettei väliintulijana oleva Irlanti voi esittää oikeudenkäyntiväitettä ja ettei yhteisöjen tuomioistuimen näin ollen tarvitse ratkaista kyseistä väitettä (ks. asia C-313/90, CIRFS v. komissio, tuomio 24.3.1993, Kok. 1993, s. I-1125, 20—22 kohta; Kok. Ep. XIV, s. 95 ja asia C-225/91, Matra v. komissio, tuomio 15.6.1993, s. I-3203, 12 kohta; Kok. Ep. XIV, s. 233).

30 Työjärjestyksen 92 artiklan 2 kohdan nojalla on kuitenkin viran puolesta tutkittava, onko kanne nostettu liian myöhään.

31 Riittää, kun todetaan, että Italian tasavalta sai 20.1.1999 komission pääsihteerin 19.1.1999 päivätyn kirjeen, jossa sille ilmoitettiin riidanalaisesta päätöksestä, ja että kanteen nostamiselle varattu määräaika, työjärjestyksen liitteessä II olevan 1 artiklan kolmannessa luetelmakohdassa, sellaisena kuin se oli voimassa kanteen nostamisajankohtana, määrätty pitkien etäisyyksien vuoksi määrättävä 10 päivän pituinen määräaika mukaan lukien, päättyi 30.3.1999. Näin ollen 29.3.1999 jätettyä kannetta ei voida pitää liian myöhään nostettuna.

Pääasia

Kanteen kohde

32 Asiakirjoista ilmenee, että vaikka Italian tasavalta on vaatinut, että riidanalainen päätös ja "tarvittaessa" siihen liittyvät muut toimenpiteet ja päätökset kumotaan,

tämä kanteen mahdollinen laajentaminen koskemaan 16.12.1998 tehdyn päätöksen ohella myös muita päätöksiä heijastelee todellisuudessa sitä, että kantaja on todennut olleensa alkujaan epävarma siitä, millä toimenpiteellä sille jo alustavasti jaettu rahoitus päätettiin jakaa uudelleen. Koska on ilmennyt, että riidanalainen päätös on kuin onkin tehty 16.12.1998 pidetyssä komission kokouksessa, Italian tasavalta ei ole jatkanut kannettaan tähän päätökseen liittyvien toimenpiteiden osalta.

33 Näin ollen on syytä katsoa, että kanne on lopullisessa muodossaan suunnattu yksinomaan riidanalaista päätöstä vastaan.

Riidanalaisen toimenpiteen luonne

34 Komissio väittää, että riidanalainen päätös on ymmärrettävä siten, että siinä jaetaan uudelleen jäsenvaltioiden kesken yhteisön aloitteille myönnettävät tuet, mikä Italian tasavallan kohdalla merkitsee sitä, että kantajan käyttöön yhteisön aloiteohjelmien toteuttamiseen osoitetun rahoituksen alustavaa enimmäismäärää vähennettiin 44,7 miljoonalla eculla. Komissio katsoo, että tämän vähennyksen, joka asetuksen N:o 2052/88 12 artiklan 4 kohdan perusteella koskee alustavia määriä ja jota jäsenvaltioiden ei ole tarpeen hyväksyä, määrä on nyt esillä olevassa asiassa pienempi kuin alustavassa jaossa vielä myöntämättä olleet rahoitukset, eikä se siis vaikuta niihin määriin, jotka Italian tasavallalle jo on asetuksen N:o 4253/88 14 ja 20 artiklan nojalla myönnetty.

35 Komissio väittää lisäksi, että riidanalaisella päätöksellä pyritään muuttamaan määrärahojen jakautumista Italian tasavaltaa kiinnostavien yhteisön aloitteiden

välillä. Se korostaa kuitenkin, että tätä toista vaihetta, joka koskee jo myönnettyjä tukia ja jonka edellytyksenä on siis se, että kantaja on etukäteen antanut suostumuksensa, on pidettävä ainoastaan viimeksi mainitulle tehtynä ehdotuksena.

36 Komission mukaan riidanalainen päätös on siis "epätavallinen" toimenpide, pelkkä valmisteluasiakirja, eikä se ole sellainen EY:n 189 artiklassa tarkoitettu päätös, joka kuuluisi tässä artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevien muotomääräysten soveltamisalaan.

37 Asiakirjoista, etenkin komission puolustus- ja vastinekirjelmistä ilmenee kuitenkin, että vaikka Italian tasavallalle tehdyn, jo myönnettyjen rahoitusten vähentämistä koskevan ehdotuksen toteuttaminen edellyttikin sen suostumusta, komissio katsoo, että Italian tasavallan antaman suostumuksen puuttuminen aiheuttaa joka tapauksessa tätä jäsenvaltiota kiinnostaville muille aloitteille tarkoitettujen tukien vähentymisen niin ikään 44,7 miljoonan ecun määrällä.

38 Lisäksi 9.12.1998 annetusta tiedonannosta, joka koskee yhteisön aloitteille jäsenvaltiokohtaisesti alustavasti myönnettäviä tukia, jota komissio käsitteli Strasburgissa 16.12.1998 pidetyssä 1413. kokouksessaan, ilmenee, että viimeksi mainitulle ehdotettiin, että se tekisi "päätöksen, jolla muutettaisiin kunkin aloitteen osalta jäsenvaltiokohtaisesti vahvistettua alustavaa kustannusarviota taulukon 2 (liitteenä) mukaisesti". Komission oli siis "hyväksyttävä jäsenvaltioja aloitekohtaisesti vahvistettuja yhteisön aloitteita koskeva alustava kustannusarvio liitteenä olevan taulukon 2 mukaisesti".

39 Kokouksessa hyväksyttiin ainoastaan tämä taulukko 2, jossa esitetään vain yhteisön aloite- ja jäsenvaltiokohtaisesti myönnettävien alustavien tukien uusi jakautuminen ja joka jätettiin jäsenvaltioiden harkintaan. Sitä vastoin komissio ei

ole virallisesti hyväksynyt taulukkoa 1, joka myös on tämän tiedonannon liitteenä ja johon on merkitty Italian tuen vähentyminen 44,7 miljoonalla eculla.

40 Kaikkien näiden seikkojen perusteella on pääteltävä, että riidanalainen toimenpide on, toisin kuin komissio väittää, EY:n perustamissopimuksen 189 artiklassa tarkoitettu päätös ja että se todellisuudessa koskee ainoastaan niitä aloitekohtaisia määriä, joiden osalta ei vielä ole tehty tuen myöntämispäätöstä. Riidanalaisella päätöksellä ei siis pyritä vähentämään 44,7 miljoonalla eculla niiden alustavien tukien määrää, jotka Italian tasavallalle oli yhteisön aloitteesta myönnetty taulukosta 2 ilmenevin tavoin, vaan sillä pyritään vähentämään tällä määrällä sitä osaa tälle jäsenvaltiolle alun perin suunnitellusta alustavasta jakautumisesta, jolle yhteisön varoja ei vielä ollut myönnetty.

Muotomääräysten rikkominen

41 Kantaja väittää, ettei riidanalaista päätöstä ole olemassa tai että se on ehdottoman pätemätön, sillä se ei kantajan tietojen mukaan sisälly mihinkään niistä päätöksistä, jotka komissio teki samana päivänä, jona kyseinen päätös on väitetty tehdyksi, ja sen sisältö on pääteltävissä ainoastaan 19.1.1999 päivätystä komission pääsihteerin kirjeestä. Jos oletetaan, että kyseinen päätös on tehty tällä kirjeellä, se on muotomääräysten vastainen, sillä siinä ei ole komission puheenjohtajan eikä jäsenen allekirjoitusta, ja sillä rikotaan EY:n perustamissopimuksen 190 artiklaa (josta on tullut EY 253 artikla, koska sitä ei ole riittävästi perusteltu.

42 Komission puolustuskirjelmänsä liitteenä jättämistä asiakirjoista ilmenee, että riidanalainen päätös on tehty 16.12.1998 pidetyssä komission istunnossa, jonka

kuluessa komissio hyväksyi 9.12.1998 annetun tiedonannon, jossa ehdotettiin, että alustavat tuet jaettaisiin uudelleen yhteisön aloite- ja jäsenvaltiokohtaisesti.

43 Vaikka toimielimen valtuutettu edustaja onkin allekirjoittanut kyseisessä istunnossa laaditun pöytäkirjan ensimmäisen sivun, taulukkoa, jolla jäsenvaltiokohtaisesti muutetaan yhteisön aloitteesta myönnettävien alustavien tukien jakautumista, ei ole erottamattomasti liitetty kyseiseen pöytäkirjaan, toisin kuin komission työjärjestyksen 16 artiklan 1 kohdassa edellytetään; myöskään tätä taulukkoa ei ole allekirjoitettu.

44 Komissio ei ole kiistänyt näitä tosiseikkoja vastineessaan eikä istunnossa, vaan se on tyytynyt vastaamaan, että näiden muotoseikkojen noudattaminen ei ollut riidanalaisen päätöksen kaltaisen, komission epätavallisena pitämän toimenpiteen pätevyyden edellytys ja että niiden noudattamatta jääminen ei missään tapauksessa ollut niin ilmeisen vakava asia, että riidanalaista päätöstä olisi pidettävä oikeudellisesti pätemättömänä.

45 Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin jo katsonut, että riidanalaisessa päätöksessä olevien virheiden kaltaiset virheet, eli toimenpiteen todistusvoimaiseksi saattamatta jättäminen, eivät ole niin vakavia, että päätöstä voitaisiin pitää pätemättömänä, ainakaan jos sitä seikkaa, että komissio oli tosiasiallisesti päättänyt tehdä riidanalaisen päätöksen, ei ole tosissaan kiistetty (ks. asia C-137/92 P, komissio v. BASF, tuomio 15.6.1994, Kok. 1994, s. I-2555, 48—53 kohta; Kok. Ep. XV, s. 239). Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin myös katsonut, että tällaiset virheet saattavat aiheuttaa sen, että päätöstä pidetään muotomääräysten rikkomisen vuoksi pätemättömänä (em. asia komissio v. BASF, tuomion 72—78 kohta).

46 Sen lisäksi, että Italian tasavalta väittää riidanalaisen päätöksen olevan pätemätön, mihin käsitykseen yhteisöjen tuomioistuin ei nyt esillä olevassa asiassa yhdy, se väittää myös, että tämä päätös on kumottava, koska muotomääräyksiä on rikottu.

47 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on asiassa C-286/95 P, komissio v. ICI, 6.4.2000 antamassaan tuomiossa (Kok. 2000, s. I-2341, 42 kohta) jo katsonut, jo toimenpiteen todistusvoimaiseksi saattamatta jättäminen merkitsee muotomääräyksen rikkomista ilman, että olisi lisäksi tarpeen osoittaa, että toimenpidettä rasittaa jokin muu virhe tai että todistusvoimaiseksi saattamatta jättämisestä on aiheutunut vahinkoa siihen vetoavalle. Lisäksi on välttämätöntä, että toimenpide saatetaan todistusvoimaiseksi ennen sen tiedoksiantamista, sillä jos sitä ei saatettaisi todistusvoimaiseksi, olisi aina vaarana, että tiedoksi annettu teksti ei olisi sama kuin komission hyväksymä teksti (em. asia komissio v. ICI, tuomion 62 kohta).

48 Koska riidanalaista päätöstä ei ole komission työjärjestyksen 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti liitetty erottamattomasti 16.12.1998 pidetyn kokouksen pöytäkirjaan, sitä ei ole saatettu asianmukaisesti todistusvoimaiseksi. Näin ollen siinä on muotovirhe ja se on pelkästään tästä syystä kumottava.

49 Näin ollen muita kanneperusteita ei ole tarpeen tutkia.

Oikeudenkäyntikulut

50 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Italian tasavalta on vaatinut komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan perusteella Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan, jotka ovat asiassa väliintulijoina, on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Yhteisön aloitteiden alustavan jakautumisen muuttamisesta 16 päivänä joulukuuta 1998 tehty, Italian tasavallalle 19.1.1999 päivätyllä komission pääsihteerin kirjeellä tiedoksiannettu komission päätös kumotaan.**

2) **Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

3) **Irlanti sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistynyt kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Colneric Gulmann Puissochet

Schintgen Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 30 päivänä tammikuuta 2002.

R. Grass F. Macken

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja